

Modern tuinhuis van 'klompenhout'

Haiko bij zijn zelfgemaakte aanrecht, links de ingebouwde haard.

Inzetfoto's: Op het verrijdbare boomstamtafeltje het boek *WoodWorks Onix*

Kast voor het opbergen van de slaappullen.

(Foto's: Studio Bladgroen)

Op het Groningse volkstuinpark Tuinwijk bouwde architect Haiko Meijer in 2011 zijn eigen tuinhuis. Onderhoudsvrij, eigentijds en van het nieuwste soort verduurzaamd hout: gestoomd populierenhout. Goedkoop was het niet, maar het resultaat is wel 'supersoonlijk'.

DOOR: INGE DEKKER

Zo'n zes jaar geleden vond Haiko Meijer een tuin met huisje op Tuinwijk, een volkstuintuinpark aan de zuidkant van Groningen. „We wonen in de stad in een drielaags woonhuis aan een drukke weg en ik wilde mijn dochter van zes ook een beetje van haar spinnenfobie afhelpen.” vertelt Meijer. De tuin, aan de rand van een grote speelweide, bestond voornamelijk uit gazon met borders aan de randen. Het huisje was binnen afzienbare tijd aan vervanging toe, dus ging Meijers architectenbloed sneller stromen. Zijn bureau Onix, met vestigingen in Groningen en het Zweedse Helsingborg, werkt al jaren met hout. Bekend zijn vooral twee houten bruggen die Onix in 2009 bij Sneek realiseerde over de ringweg van de A7. Meijer:

„Dat was onze boodschap aan de wegen- en waterbouw, waarin toen veel tropisch hardhout werd toegepast.” Onix wilde een duurzamer geproduceerde houtsoort en bouwde de bruggen van de naaldhoutsoort *Pinus radiata*, behandeld met azijnzuur. Dit maakt dat schimmels de enzymen in het hout niet meer herkennen en er geen vat meer op hebben.

Waaibomenhout

Het hout voor de bruggen kwam uit Nieuw-Zeeland, wel van ver dus, met de nodige CO₂-uitstoot voor het transport. Voor zijn tuinhuis wilde Meijer een stap verder gaan in duurzaamheid. „In Nederland wordt traditioneel veel gebruik gemaakt van populierenhout, voor klompen en pallets bijvoorbeeld. Waaibomen-

hout noem ik het altijd. Maar hoe kun je nou van dat laagwaardige hout de meest hoogwaardige houtsoort maken?” Hij vond het bedrijf PlatoHout in Arnhem. Dat stoomt, droogt en verhit zacht houtsoorten als populierenhout. Daar komen alleen water en energie aan te pas, geen chemicaliën.

Het hout gaat hierdoor vele malen langer mee, en werkt minder. Volgens Meijer droogt het hout ook snel op na een fikse regenbui, zeker aan de zonnige kant van het huis. Omdat het zacht hout blijft gaat het bij belopen minder lang mee dan als geveltoepassing.

Schilderen

De meeste mensen op het park reagerden enthousiast op Meijers moderne tuinhuis, dat in 2012 zelfs een plek kreeg in het Jaarboek van de Architectuur. „Sommigen vragen wel: wanneer ga je het nou schilderen?” Maar dat vindt Meijer nu juist het voordeel van dit hout, dat je het niet hoeft te schilderen, terwijl traditionele huisjes van niet-verduurzaamd hout regelmatig in de buitenbeits moeten. Je moet natuurlijk wel van de vergrijpsde tint houden, die dit hout aanneemt.

Vakantiegevoel

Aan de binnenkant van het huisje heeft het hout, zo'n anderhalf jaar na de bouw, nog steeds een warme uitstraling. Naar

Haiko Meijer in de 'deuropening' van zijn tuinhuis. Op het terras een zitzak.

het voorterras opent het huisje met een inklapbare pui, zodat de grens tussen binnen en buiten verdwijnt. Met dit uitgangspunt speelt Meijer in het ontwerp: wanneer ben je in de tuin, wanneer ben je buiten, wanneer ben je binnen? „We

wilden een vakantiegevoel creëren. Het huisje moest een soort grote veranda zijn, een paraplu.” Met aan drie zijdes vlonderterrassen, glas aan voor- en achterzijde en uitzicht op de speelweide, is een ruimtelijk gevoel gecreëerd. Binnen is één open ruimte, toch is er gelegenheid je in hoekjes terug te trekken voor meer privacy. „We kunnen hier zelfs slapen als we willen.” In een van de wanden bouwde Meijer een kast waarin de slaappullen passen, met aan de zijkant mogelijkheid erop te klimmen of te zitten. Aan de bouw van zijn 'tuinhuis' gaf Meijer zo'n 50.000 euro uit, maar hij heeft het dan ook voorzien van meerdere iso-

Het huis en terras aan de achterzijde. Hier is het hout al aardig grijs verkleurd.

latielagen en isolatieglas. Het hout alleen voor het 36m² metende huisje kostte 15.000 euro. Een dergelijke investering is wellicht niet voor iedere volkstuintuinder weggelegd, maar er zijn goedkopere alternatieven (zie kader).

Eigen droom vormgeven

Meijers populierenhouttuinhuis heeft hoge ambities: „Eigenlijk zou dit ontwerp een heel duurzame en goedkope woning voor starters kunnen zijn. Makkelijk zelf te bouwen, met begeleiding van een goeie timmerman.” Meijer (1961) werkt aan verschillende projecten waarbij het samen bouwen van eigentijdse, multifunctionele onderkomens in hout centraal staat. Zijn passie voor hout gaat terug naar zijn jeugd, waarin hij met vriendjes hutten bouwde op het Groningse landgoed Lemferdinge. Als puber construeerde hij praalwagens voor het bloemencorso van Eelde-Paterswolde. Daar leerde hij dat je samen met anderen meer kunt dan je denkt en: „Het zelf maken van iets heeft grote psychologische waarde.”

Pronkstuk van zijn 'supersoonlijke' tuinhuis zoals hij het noemt, is de 'strakke' betonnen kern waarin hij open haard, aanrecht met gootsteen en houtopslag integreerde. „Ik heb zelf de bekisting getimmerd. De gootsteen vormde ik met behulp van twee cementtonnen.” Zijn 'populieren tuinhuisje' is inmiddels beroemd tot over de grenzen. „Onlangs kreeg ik een verzoek uit Engeland: Can we buy one? Maar zo simpel ligt het voor Meijer niet. „Je moet het persoonlijk maken, je eigen droom vormgeven: Je moet je eigen huisje 'boetseren.’”

Wilt u ook een duurzaam tuinhuis bouwen?

Zorg dat u altijd hout toepast uit duurzaam beheerde bossen (FSC of PFSC-keurmerk). Daarnaast is de constructie essentieel: voorkom dat vocht tussen de houtdelen komt, dit bepaalt in hoge mate de houdbaarheid.

Onbehandeld toepasbaar is Europees lariks (*Larix*), Europees douglas (*Pseudotsuga menziessi*), Europees eiken en Robinia (*Robinia pseudoacacia*). Voorkom bij deze soorten hoge vochtbelasting (bijv. bij direct contact met de bodem of dakoverstek). Tamme kastanje (*Castanea sativa*) wordt veel gebruikt voor palen en hekwerken. Deze soorten gaan zo'n 10-12 jaar mee.

Vuren (*spar - Picea abies*) en grenen (*den - Pinus sylvestris*) zijn buiten toepasbaar als 'verbeterd naaldhout'. Nog steeds bekend als 'gewolmaniseerd' of geïmpregneerd hout, maar de milieu-onvriendelijke metaalzouten zijn vervangen door in de EU toegelaten middelen. Dit hout wordt onder **vacuümdruk** in een ketel met een (chemisch) schimmelwerend middel behandeld dat zich hecht aan de houtstructuur. Het hout is daarna ook overschilderbaar. Let u bij onderdruk behandeld hout op het KOMO® milieucertificaat, dat eisen stelt aan het productieproces. Slechte kwaliteit herkent u aan blauwgroene korreltjes op het hout.

Een duurdere methode is **thermische behandeling**, uitsluitend met water en warmte, zonder chemicaliën. De houtstructuur verandert, schimmels hebben geen vat meer en het hout wordt stabiel. Het hout vergrijsst mooi.

Meer informatie op www.houtdatabase.nl of bel de Houtinformatielijn van Centrum Hout: 0900 - 532 99 46 (ma-do: 10-12 uur). De prijs van hout is afhankelijk van o.m. soort, herkomst en productieschaal. Zie voor richtprijzen en nog meer info: www.dehoutkrant.nl.